

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 42/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra, zastúpený Mgr. Juraj Hedera s. r. o., P. Benického 786/6, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4Tos/89/2024-1018 z 24. októbra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu č. k. 4Tos/89/2024-1018 z 24. októbra 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 31. júla 2024 bola na sťažovateľa pod č. k. 2 Pv 439/23/4401-71 podaná obžaloba Okresnej prokuratúry Komárno pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) a d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona a zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (ďalej len „obžaloba“). Konanie je vedené Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 1T/47/2024.

3. Sťažovateľ adresoval okresnému súdu list z 12. augusta 2024 vo veci „*Námietky obvineného k vadám prípravného konania vedeného na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Komárne pod ČVS: ORP-643/1-VYS-KN-2023 a návrh obvineného na rozhodnutie Okresného súdu Komárno podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku*“, ktorým žiadal okresný súd o odmietnutie obžaloby podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku.

4. Uznesením č. k. 1T/47/2024-925 z 27. septembra 2024 okresný súd rozhodol, že podľa § 241 ods. 1 písm. 1) Trestného poriadku prijíma obžalobu okresnej prokuratúry v trestnej veci sťažovateľa (ďalej len „uznesenie okresného súdu“). Proti predmetnému uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť (vrátane jej doplnenia), o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) napadnuté uznesenie obsahuje nepreskúmateľné odôvodnenie [vo vzťahu k tvrdeniam o 1. časovej neprimeranosti preštudovania vyšetrovacieho spisu; 2. neuskutočnení výsluchu k všetkým skutkom, ktoré sa mu kladú za vinu; 3. obžalovaní ho za iné skutky ako tie, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, a 4. o ostatných námietkach, ktoré uplatnil v bode štyri svojej sťažnosti, ktoré však v ústavnej sťažnosti explicitne nešpecifikuje], ktoré je zmätočným, nelogickým a nezákonným, a tým aj neústavným. Krajský súd nereagoval na jeho sťažnostné námietky. Sťažovateľ cituje jednotlivé časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, s ktorými nesúhlasí;

b) krajský súd sa nezákonne vysporiadal s porušením jeho práv podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku (pri záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu mu nebol poskytnutý primeraný čas na preštudovanie vyšetrovacieho spisu), keďže ním došlo nielen k porušeniu práva na obhajobu, ale aj k procesnému pochybeniu. Iné tvrdenie sťažnostný súd konštatuje z dôvodu, aby mohol argumentovať prípustným prenesením uplatnenia sťažovateľových práv jeho obhajcom;

c) vo vzťahu k primeranosti štúdia vyšetrovacieho spisu krajský súd uviedol nepravdivé skutočnosti. Pravdou je, že väčšinu času sťažovateľovi zabralo sledovanie výsluchov svedkov, pričom na preštudovanie samotného spisu mu ostal nepatrný čas;

d) krajský súd „*vyhľadáva sám argumentáciu v neprospech*“ sťažovateľa. Ide o porušenie pravidiel jeho nestrannosti a nezávislosti;

e) ak by krajský súd postupoval v súlade so zákonom a ústavou, musel by sa stotožniť s jeho sťažnostnou argumentáciou a v takom prípade by ho zároveň musel prepustiť z väzby na slobodu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova sťažnosť podaná proti uzneseniu okresného súdu, ktorým došlo podľa § 241 ods. 1 písm. 1) Trestného poriadku k prijatiu obžaloby okresnej prokuratúry v jeho trestnej veci.

7. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ odôvodňuje porušenie označených práv zo strany krajského súdu jeho nedostatočným a nepreskúmateľným vysporiadaním sa, resp. nevysporiadaním sa s jeho sťažnostnými námietkami, ktoré boli založené na tvrdení o existencii závažných procesných chýb, najmä porušenia práva na obhajobu, ktoré uviedol v sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu. V konkrétnostiach v tejto súvislosti namietal vady prípravného konania vrátane nedostatku časového priestoru na preštudovanie vyšetrovacieho spisu,

ale aj nezachovanie totožnosti skutku v obžalobe. Argumentuje, že napriek uvedenému došlo k prijatiu obžaloby okresnej prokuratúry v jeho trestnej veci.

8. Ústavný súd akcentuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016). Základné právo na súdnu ochranu je „výsledkové“, tzn. musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie bude ako celok spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, III. ÚS 421/2016).

9. Ústavný súd k okolnostiam prerokúvanej veci uvádza, že čiastkový proces preskúmania perfektosti obžaloby nemožno stotožňovať s predmetom súdneho konania, pri ktorom perfektnosť obžaloby je základným predpokladom umožňujúcim toto súdne konanie vykonať. Čiastkové rozhodnutie o perfektosti obžaloby (teda o tom, či obžaloba obsahuje všetky zákonné náležitosti) nie je rozhodnutím o otázke tvoriacej predmet trestného konania. Posúdenie perfektosti obžaloby predstavuje čiastkový procesný postup všeobecného súdu, ktorého skutočným účelom je zhodnotenie výsledkov prípravného konania z toho hľadiska, či dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, teda či sumár zhromaždených dôkazov spĺňa požiadavku zákonnosti, ale aj požiadavku dostatočnosti dôkazov. Kvalita rozhodnutia súdu o perfektosti obžaloby tak nachádza svoj odraz aj v kvalite meritórneho rozhodnutia v konaní, pretože predpokladom spravodlivého rozhodnutia je náležité zistenie skutkového stavu, a to je možné urobiť len na základe dostatočnej dôkaznej situácie (m. m. II. ÚS 622/2024, I. ÚS 28/2025).

10. V spojitosti s už uvedenými skutočnosťami ústavný súd zastáva názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu by mohlo zakladať porušenie označených práv sťažovateľa len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto uznesením spôsobený, pričom by sa negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania (rozhodnutie o vine) a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016), čo nie je sťažovateľov prípad, keďže sťažovateľ má možnosť ochranu svojich práv uplatňovať v rámci vedeného hlavného pojednávania pri realizácii svojho práva na obhajobu, prípadne v opravných konaniach.

11. Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

12. Ústavný súd poukazuje na § 306 a nasledujúcich Trestného poriadku, podľa ktorých je opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, pričom obžalovaný ako osoba oprávnená podať odvolanie proti výroku rozsudku, ktorý sa ho priamo dotýka, môže toto odvolanie podať pre nesprávnosť výroku, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. V nadväznosti na to odkazuje na § 321 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorých

odvolací súd zruší napadnutý rozsudok (okrem iného, pozn.) a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali (najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby), b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku (najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení, alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie), c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Ďalej poukazuje na § 368 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého možno podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. V nadväznosti na to odkazuje na § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa rozhodnutím podľa ods. 1 § 368 Trestného poriadku rozumie (okrem iných) aj rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) [rozsudok a trestný rozkaz] až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol. Napokon v tomto kontexte ústavný súd osobitne zdôrazňuje dôvod dovolania (ak sťažovateľ poukazuje na porušenie jeho práva na obhajobu) podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

13. Sumarizujúc dosiaľ uvedené skutočnosti, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc iných orgánov verejnej moci. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Napriek tvrdeniu sťažovateľa o potrebe kasačného zásahu ústavného súdu už v tomto štádiu dotknutého trestného konania ústavný súd nenašiel v jeho argumentácii dôvod na taký postup, a teda aj zmenu svojej už ustálenej judikatúry.

14. V nadväznosti na už popísané skutočnosti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu